

РЕКТОР-ОЛІГАРХ: Нью-Васюки Михайла Згуровського

Надежда Фридман | 28.10.2011

Протести студентів КПІ, схоже, мають причини, дуже далекі від декларованих

На поверхні все виглядає так. 1 листопада 2011 року закінчується семирічний контракт з працедавцем – МОНмолодьспорту – ректора КПІ Михайла Згуровського. Після цієї дати мають пройти вибори на вакантну посаду. Проте хтось переконав студентів, що міністерство заблокує вибори, призначивши в КПІ тимчасово виконуючого обов'язки ректора. Не вникаючи у правдивість і причини цього "викиду" інформації, молодь вже провела першу акцію протесту.

26 жовтня студенти слухняно зібралися на Площі знань. Мітинг проходив за калькою: **керували лояльні до нинішнього ректора профспілкові лідери**, молоді нав'язувалася думка, що МОНмолодьспорту хоче поставити в КПІ свою людину – буцімто, це наступ на університетські свободи.

Потім студенти колоною рушили до будівлі міністерства на проспекті Перемоги. Дорогою їхні ряди порідшали, дійшло біля п'яти сотень (а не п'ять тисяч, як пишуть деякі видання) юнаків та дівчат. Проте цього вистачило, щоб на галас до мітингувальників вийшов заступник міністра Петро Куликов.

Акція, проте, була веселою – студенти притягнули унітаз та кілька мішків туалетного паперу – хоча й не затьмарила перформансів Братства святого Луки. А от те, що один з учасників прохопився, буцімто вони вимагатимуть відставки міністра, – вже серйозно. Диригенти студентського "оркестру" добре знали про заяву керівника МОНмолодьспорту Дмитра Табачника, що нового ректора ніхто КПІ не нав'язує (сказано було ще до акції). Та до того їм було байдуже. Насправді "конфлікт" довкола виборів ректора став зручним приводом вимагати усунення міністра. Навіщо це керівництву КПІ? Спробуємо розібратись.

Втрачаючи джерело легких грошей

Михайло Згуровський ніколи не хизувався статками: не купував нерухомості в Лондоні, футбольних команд чи яхт. Він навіть не тусив на вечірках, як інші багатії. Михайло Захарович засвітився лише в 2009 році, коли його кандидатуру активно лобіювали на посаду віце-прем'єра в уряді Тимошенко.

Тоді ж він був змушений показати декларацію про доходи. Виявилось, що мовчазний ректор Політеху – мільйонер, який лише в 2008 році заробив біля 2,5 мільйонів гривень та має на рахунках разом з цінними паперами майже 8 мільйонів гривень. Крім того, в Згуровського та його сім'ї житловий будинок, дві квартири, гараж, земельна ділянка площею 2000 кв. м., а також чотири авто: автомобілями Jaguar, Land Rover, Mitsubishi, Mercedes.

Як потім Згуровський зізнався газеті "Сьогодні", він є співзасновником чотирьох компаній. Дві з них займаються розробками комп'ютерних мереж і програм, а ще дві – навчанням, зокрема, курсами для учнів. А ще, крім бізнесу Михайлу Захаровичу вистачає часу на наукову, викладацьку, творчу діяльність, з яких він отримує гонорарів, дивідендів та роялті на сотні тисяч. Дивно, як при такій занятості він встигає ще й працювати ректором...

Або ж він як Наполеон, може робити кільканадцять справ одночасно, а відтак має право на щомісячну зарплатню біля 110 тисяч гривень (у сукупності). Не те що його безталанні підлеглі. Офіційно, зарплата асистента в КПІ – трохи більше 2400 грн, доцента – біля 3400 грн, професора – трохи більше 4000 грн.

Звичайно, ні чотири фірмочки, ні будь-яка творча діяльність не дадуть такого заробітку, який має нині ректор КПІ. Нагадаємо, він подав декларацію за кризовий для країни 2008 рік, яка до того ж, враховувала лише легальні доходи. Зараз ректор КПІ напевне "важить" більше.

Це наштовхує на думку, що в нього є дуже серйозне джерело доходів, яке він не бажає афішувати. За даними Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України. Згідно документа, Михайло Згуровський з кількома партнерами є засновником ЗАТ "Науково-дослідний інститут Прикладних інформаційних технологій".

Про цю комерційну структуру громадськість майже нічого не знає. Проте це скромне акціонерне товариство ось вже 12 років є монополістом виготовлення освітніх документів – дипломів, атестатів, студентських та учнівських квитків, тощо.

Звісно, "НДІ ПІТ" дипломи та квитки не друкує – це справа типографій. Насправді вона одноосібно тримає базу даних про студентів та освітні документи, які вони отримували.

Власне, історія почалася давно, коли чиясь світла голова придумала комп'ютерну програму, яка мала бути не просто базою даних, а електронною системою управління галуззю. Геній Згуровського виявився в тому, що він побачив тут гешефт й організував справу.

З першого погляду, бізнес як бізнес, начебто законний. Лише з прийняттям закону про захист персональних даних стало зрозуміло, що приватна структура не може володіти базою даних, на яку йдуть державні кошти. Саме так: щорічно "НДІ ПІТ" отримувало величезну суму з держбюджету на виконання робіт з виготовлення документації. Ця сума сягала 30 і більше мільйонів гривень на рік.

Тобто, повстала класична для наших часів проблема, коли приватні особи багатіли за рахунок держави, а фактично – громадян України. Більше того, профільне міністерство не мало до бази даних доступу, що суперечить здоровому глузду.

Та до сьогодні ніхто з міністрів освіти не піднімав цього питання, порушити його зважилося лише нинішнє керівництво МОНмолодьспорту. В міністерстві вирішили: якщо не допускають до бази даних, треба створити власну. 13 липня цього року Кабмін видав постанову N752. Згідно неї, в системі освіти створюється Єдина державна електронна база – ЄДЕБО.

Зрозуміло, що ЄДЕБО витісняє з ринку "НДІ ПІТ" з її базою даних, тому на ініціаторів рішення почали тиснути. В міністерство стали надходити листи, з'явилися замовні статті в інтернет-виданнях, де керівництво міністерства звинувачували в намірах віддати грошові потоки в приватні руки.

Позатим, в пункті N4 згаданої постанови Кабміну йшлося, що адміністратором-розпорядником ЄДЕБО є Державне підприємство "Інфоресурс". ДП належить до сфери управління МОНмолодьспорту і ця обставина знімає питання, чи повинне міністерство контролювати виготовлення освітніх документів. Тож з

початком наступного року все встане на свої місця: держава отримає власну базу даних, а дехто втратить джерело легких грошей.

Технопарк помаранчевого періоду

А тепер уявіть, що ви ректор величезного університету. На його території працюють десятки фірм, від яких вам стабільно капає копійчина. Тут закінчується термін вашого контракту і ви починаєте думати: а що, як вперте міністерство вам його не поновить?... Самі розумієте, втрачати таку "лафу" дуже неприємно. До того ж, ні з чого буде платити за унітаз з папером, які потім довірливі студенти понесуть в міністерство.

Схоже, в такій ситуації опинився Згуровський. На території КПІ заробляють гроші не лише чужі, а й його госпрозрахункові структури. Одна з них – технопарк "Київська політехніка", під крилом якої всякий-різний бізнес крутять "всього" 55 іноземних і українських компаній.

Історія технопарку почалася в 2006 році, коли комуністи Адам Мартинюк та Михайло Родіонов (останній зараз працює в КПІ) протягнули в парламенті Закон України "Про Технополіс "Київська політехніка". Документ передбачав створення такої собі Силіконової долини на український лад. Мартинюк з Родіоновим виписали купу пільг: звільнення від орендної плати, плати за землю, від ввізного мита, тощо (текст закону є на сайті Верховної Ради). Знахабнілі лобісти навіть вимагали, щоб проекти, розроблені за рахунок держбюджету, потім ставали власністю технопарку! Цікаво, що потім президент технопарку Згуровський бив себе в груди: мовляв, ми працювали без пільг. А заробляти гроші за рахунок бюджету – хіба не пільга? До речі, суми, які держава вкидала в "чорну діру" технопарку, досі невідомі. Але в 2007 році один дуже високий чиновник обмовився, що уряд збільшить фінансування "силікону". Ще й пообіцяв державні гроші не лише на наукові розробки, а й впровадження їх у життя!

Може, технопарк й робив якісь відкриття і впроваджував їх у виробництво. Але про це публіка нічого не знає. Проте добре відомий скандал з виділенням йому 300 га землі в елітному місці на околиці Вінниці. Як писали ЗМІ, Вінницька облрада безкоштовно дала Згуровському землю, однак виявилось, що зовсім не для розвитку науки, а під будівництво житлового мікрорайону. Причому, місцеву владу "нагнули" допомагати: як радісно повідомляв тодішній губернатор Олександр Домбровський, Вінничина брала на себе витрати щодо зонування території, проектування кварталів житлової забудови та комунальної інфраструктури – електромереж, каналізації, водопостачання, тощо.

Нагадаємо, то були роки будівельного буму, аномальних цін на землю. Потім Домбровський зізнавався журналістам, що у випадку продажу новобудов на ділянці технопарку, дехто міг би наварити мільярд доларів. На щастя, місцеві мешканці підняли бучу і проект захлинувся, а там минув і будівельний бум.

На сайті технопарку ви не знайдете фундаментальних досягнень. Розробка газопаротурбінної технології "Водолій", та подібних "епохальних відкриттів" ніяк не виправдовує багатомільйонні вливання держави. Продуктивна активність технопарку закінчується в 2008 році, далі йде імітація інновацій. Приблизно таких – зараз технопарк пропонує послуги... з оформлення прав інтелектуальної власності. Наукової революції не сталося і, мабуть, не буде ніколи. Та, як бачимо, навіть таке кволе дитя ректор полишати не хоче. Воно ж бо своє.

Дмитро Табачник заявив, що не нав'язує КПІ нового керівника: "Контракт ректора КПІ закінчується 1 листопада. По цей день включно він на роботі, і оголосити конкурс на місце, яке не вакантне, я не маю права".

Бізнес Згуровського

Основний бізнес ректора КПІ та його партнерів далеко виходить за межі середнього. Тобто за обсягами коштів, які крутяться довкола виготовлення квитків та дипломів, це ринок серйозний. За даними ДП "Інфоресурс", в 2011 році надрукували біля 400 тисяч студентських (учнівських) квитків. ВНЗ та студенти-контрактники платили від 33,96 грн до 50 грн за квиток.

Хоча в "Інфоресурсі" не змогли нічого сказати про собівартість квитків, за даними інфо-агенства "Наш продукт", вона складає не більше двох гривень. За словами замгендиректора агенції Олега Руденка, з огляду на якість виготовлення квитків, грошей на виробничий процес йде небагато. Тож в сумі річний обсяг коштів лише в цьому сегменті послуг складає як мінімум 13,5 млн грн.

Загалом же, за даними розслідування газети "Експрес", з врахуванням виготовлення дипломів річний обіг грошей в розпорядженні підприємств, які виготовляють студентські (учнівські) документи, в 2010 році склав 82,33 мільйона гривень. В цій сумі значна частка – грошей держбюджету. Ці грошові потоки й контролювало ПРАТ "НДІ ПІТ"

Надежда Фридман: <http://narodna.pravda.com.ua/politics/4eaab300af314/>
28.10.2011 16:49

https://declarations.com.ua/declaration/nacp_f788597c-8645-4d6c-853b-90c5c6cf4ad8 - Декларация Згуровского М. З. за 2017 год

<https://www.facebook.com/kpi.live/posts/1801439013233437>

*Джерело доходу: Юридична особа, зареєстрована в Україні **Найменування:** Товариство з обмеженою відповідальністю "Тукана Інжиніринг Україна" – ТОВ частное предприятие Згуровского 1 млн грн.*

<https://tsn.ua/ukrayina/rektor-kpi-stav-milionerom-zavdyaki-vinahodam.html>

Михайло Згуровський, який претендує на посаду віце-прем'єра, має три квартири та чотири автомобілі. Більше читайте тут: <https://tsn.ua/ukrayina/rektor-kpi-stav-milionerom-zavdyaki-vinahodam.html>